

Zhodnotenie výsledkov interných a externých kontrol

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Odbor kontroly

Súčasťou zamerania činnosti odboru kontroly MPSVR SR na rok 2024 bol výkon finančnej kontroly na mieste (ďalej len „FKNM“) v subjektoch, ktorým bola poskytnutá dotácia zo štátneho rozpočtu prostredníctvom rozpočtovej kapitoly ministerstva a v subjektoch, ktorým bol poskytnutý príspevok na financovanie sociálnej služby. Výber subjektov, v ktorých bola v roku 2024 vykonaná FKNM, bol realizovaný na základe analýzy rizika na realizáciu kontrolnej činnosti, ktorým boli ministerstvom schválené žiadosti o poskytnutie dotácie podľa zákona č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti MPSVR SR v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dotáciách“) a ktorým bol poskytnutý finančný príspevok na financovanie sociálnej služby v zariadeniach podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“).

V roku 2024 bolo vykonaných 13 FKNM, z toho 4 FKNM boli prenesené z roku 2023 (začaté v roku 2023 a skončené v roku 2024). Celková suma overených finančných prostriedkov v rámci 13 skončených FKNM bola 3 204 314 eur. FKNM bolo zistených 216 porušení, z toho 78 porušení finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. b) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách“) v celkovej sume 543 443 eur. Ostatné porušenia v počte 138 súviseli s porušením povinností podľa zákona o dotáciách, zákona o sociálnych službách, zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce, zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkov, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 422/2015 Z. z. o uznávaní dokladov o vzdelaní a o uznávaní odborných kvalifikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov, porušenie zmluvy o poskytnutí dotácie, porušenie zmluvy o poskytnutí finančného príspevku a interných predpisov.

Z 9 FKNM vykonaných v roku 2024 sa 5 kontrol týkalo prostriedkov štátneho rozpočtu poskytnutých formou dotácií v súlade so zákonom o dotáciách. Cieľom FKNM bolo overiť dodržiavanie hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti verejných financií poskytnutých povinnej osobe z rozpočtovej kapitoly MPSVR SR v roku 2023. FKNM v uvedených subjektoch okrem iných porušení bolo zistené aj porušenie finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy v celkovej sume 16 678 eur. Vo všetkých prípadoch povinné osoby odvedli na účet MPSVR SR finančné prostriedky vo výške porušenia finančnej disciplíny 16 678 eur.

Štyri FKNM, ktoré boli vykonané v roku 2024, boli zamerané na hospodárenie s finančným príspevkom na financovanie sociálnej služby podľa zákona o sociálnych službách

v povinnej osobe. V kontrolovaných subjektoch okrem iných porušení bolo zistené aj porušenie finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy v celkovej sume 81 425 eur. Povinné osoby odvieďli na účet MPSVR SR finančné prostriedky vo výške porušenia finančnej disciplíny v sume 81 425 eur.

V roku 2024 boli skončené aj 4 FKNM, ktorých výkon bol začatý v roku 2023. FKNM boli zamerané na hospodárenie s finančným príspevkom na financovanie sociálnej služby podľa zákona o sociálnych službách v povinnej osobe. FKNM v uvedených subjektoch okrem iných porušení bolo zistené aj porušenie finančnej disciplíny, a to podľa § 31 ods. 1 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy v celkovej sume 445 340 eur. V dvoch prípadoch povinná osoba odvieďla na účet MPSVR SR finančné prostriedky vo výške porušenia finančnej disciplíny v celkovej sume 130 812 eur. V dvoch prípadoch boli výsledky FKNM zaslané Úradu vládneho auditu na začatie správneho konania. Na základe výsledkov FKNM povinné osoby prijali konkrétne opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov.

V roku 2024 nebola na MPSVR SR vykonaná žiadna kontrola zo strany Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky.

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

Odbor kontroly, sťažností a petícií ústredia vykonal v roku 2024 celkom 87 kontrol (z toho 6 kontrol bolo začatých v roku 2023 a ukončené boli v roku 2024), z toho 83 vnútorných kontrol, z toho 48 kontrol na úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny (4 kontroly boli začaté v roku 2023 a ukončené v roku 2024), 35 kontrol v centrách pre deti a rodiny v zriaďovateľskej pôsobnosti ústredia, z toho 2 kontroly boli začaté v roku 2023, ukončené v roku 2024.

V roku 2024 boli 4 kontroly vykonané vo vonkajších subjektoch (CDR s udelenou akreditáciou) v oblasti hospodárenia s finančnými prostriedkami pridelenými zo ŠR, resp. ESF, bolo vykonaných 26 kontrol, v oblasti služieb zamestnanosti bolo vykonaných 13 kontrol, v oblasti sociálnych vecí a rodiny bolo vykonaných 7 kontrol, v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately bolo vykonaných 29 kontrol, v rámci vnútornej kontroly boli vykonané 2 kontroly a v rámci dodržiavania zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov bolo vykonaných 10 kontrol.

V rámci kontrol medzi najčastejšie porušenia patrili napríklad nevypracovanie komplexného posudku v lehote 60 dní od začatia konania pri poskytnutí peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP, v rozpore so zákonom o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ŤZP, nedoručenie komplexného posudku spolu s rozhodnutím o peňažnom príspevku na kompenzáciu účastníkovi konania, formálne vykonaná základná finančná kontrola na účtovných dokladoch, cestovné náhrady (stravné) uhradené v nesprávnej výške, nesprávna evidencia zverených predmetov na osobných kartách na zverené predmety, neoprávnené použité finančné prostriedky na úhradu prekročeného limitu hovorov na služobných mobilných telefónoch za služby nesúvisiace s plnením pracovných povinností, nedovolené rozdelenie zákazky pri verejnom obstarávaní, nesprávne prešetrená sťažnosť, zápisnica o prešetrení sťažnosti neobsahovala všetky náležitosti, nedodržanie povinností vedúceho orgánu verejnej správy v súvislosti so zistenými nedostatkami pri opodstatnenej sťažnosti, nesprávne posúdené podanie podľa obsahu, nesplnenie povinnosti oboznámiť s obsahom sťažnosti osobu, voči

ktorej sťažnosť smeruje, nesplnenie povinnosti odloženia sťažnosti, nesplnená povinnosť vydania interného predpisu na prešetrovanie a vybavovanie sťažností, nejednotnosť vo vedení spisovej dokumentácie detí, nesúlad so zákonom č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, priebežne nebol sledovaný výkon náhradnej rodinnej starostlivosti a najmenej raz za šesť mesiacov nebola predkladaná súdu správa o kvalite starostlivosti o dieťa v náhradnej rodinnej starostlivosti vrátane informácie o tom, či rodičia môžu prevziať maloleté dieťa do osobnej starostlivosti, pri vykonávaní SPODaSK nebola zhodnotená situácia dieťaťa a rodiny, neboli posúdené možnosti rodičov, ďalších príbuzných a iných blízkych osôb dieťaťa na účely určenia miery ohrozenia, pri vykonávaní opatrení SPODaSK nebol zisťovaný názor dieťaťa, nezabezpečenie práva detí na zachovanie rodinných väzkov, pri vykonávaní opatrení SPODaSK nebola zabezpečená spolupráca pri zhodnotení kvality starostlivosti o dieťa v pestúnskej starostlivosti s obcou, školou a pediatrom, nedostatočne zhodnotená situácia dieťaťa a rodiny, t. j. bez vykonania pohovoru a prešetrenia pomerov. Na základe výsledkov kontrol vedúci kontrolovaných subjektov/povinných osôb prijali konkrétne opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov.

Na ústredí boli v roku 2024 vykonané nasledovné vonkajšie kontroly:

MPSVR SR vykonalo na ústredí v roku 2024 dvadsaťšesť finančných kontrol na mieste, ktoré boli zamerané na dodržiavanie podmienok na poskytnutie a použitie verejných financií. Výkonom finančných kontrol na mieste neboli identifikované žiadne finančné nedostatky. V CDR boli štyri finančné kontroly na mieste zamerané na projekt Rozvoj výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately II. Výkonom finančných kontrol na mieste neboli identifikované žiadne finančné nedostatky.

Najvyšší kontrolný úrad SR v roku 2024 na ústredí nevykonával žiadnu kontrolu.

Na úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny bolo v roku 2024 vykonaných celkom 42 vonkajších kontrol, z toho iba v 3 prípadoch boli zistené nedostatky. Kontroly na úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny boli vykonané MPSVR SR a Inšpekciou v sociálnych veciach MPSVR SR. Úrady PSVR prijali účinné opatrenia na nápravu nedostatkov zistených kontrolou. Všetky opatrenia boli splnené.

Národný inšpektorát práce a inšpektoráty práce

V roku 2024 sa na NIP a všetkých IP realizoval audit kybernetickej bezpečnosti v zmysle zákona č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti, k záverom z jednotlivých auditov boli prijaté opatrenia.

V priebehu roka 2024 bolo na IP Bratislava vykonaných 6 kontrol NIP zameraných na kontrolu spôsobu, rozsahu, skutkovej a právnej správnosti postupu a záverov inšpekcie práce pri prešetrovaní podaní fyzických osôb, na skutkovú a právnu správnosť vykonania inšpekcie v dvoch subjektoch, na dodržiavanie Metodiky pre výkon kontroly v zmysle zákona č. 462/2007 Z. z. a nadväzujúcich metodických usmernení, na dodržiavanie Metodiky pre vyšetrovanie usmernení a na dodržiavanie metodických usmernení na navrhovanie pokút. Kontroly boli ukončené protokolmi.

V roku 2024 bola na IP Trenčín vykonaná kontrola NIP so zameraním na dodržiavanie Metodiky pre vyšetrovanie udalostí inšpekciou práce. Kontrola bola ukončená protokolom.

Ďalšiu kontrolu vykonalo MPSVR SR, ktorá bola zameraná na dodržiavanie všeobecne záväzných a právnych predpisov v súvislosti s kontrolou agendy v oblasti vnútorného kontrolného systému, záver kontroly nebol do konca roka zaslaný.

V priebehu roka 2024 boli na IP Banská Bystrica začaté dve kontroly zo strany NIP, ktoré boli zamerané na dodržiavanie Metodiky pre výkon kontrol v zmysle zákona č. 462/2007 Z. z. a nadväzujúcich metodických usmernení a kontrolu dodržiavania Metodiky pre vyšetrovanie udalostí inšpekciou práce a nadväzujúcich metodických usmernení. Kontroly boli ukončené protokolom.

Na IP Košice boli v roku 2024 zahájené štyri kontroly zo strany NIP a jedna kontrola Okresného riaditeľstva hasičského a záchranného zboru. Kontroly NIP boli zamerané na dodržiavanie Metodiky pre vyšetrovanie udalostí a nadväzujúcich metodických usmernení, dodržiavanie Metodiky pre výkon kontrol v zmysle zákona č. 462/2007 Z. z. a nadväzujúcich metodických usmernení, kontrolu spôsobu, rozsahu, skutkovej a právnej správnosti postupu a záverov inšpekcie práce pri prešetroaní podaní od konkrétneho autora, kontrolu spôsobu, rozsahu, skutkovej a právnej správnosti postupu a záverov inšpekcie práce. Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru vykonalo kontrolu zameranú na komplexnú protipožiarnu ochranu v celom objekte.

V hodnotenom období boli na IP Žilina vykonané štyri kontroly zo strany NIP zamerané na dodržiavanie Metodiky pre vyšetrovanie udalostí inšpekciou práce a nadväzujúcich metodických usmernení, na kontrolu spôsobu, rozsahu, skutkovej a právnej správnosti postupu a záverov inšpekcie práce pri prešetrovaní podaní, ktoré podalo Odborové združenie sestier a pôrodných asistentiek, na kontrolu dodržiavania Metodiky pre výkon kontrol v zmysle zákona č. 462/2007 Z. z. a nadväzujúcich metodických usmernení, na kontrolu dodržiavania zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o mene a doplnení niektorých zákonov, zákona č. 278/1993 Z. z. Národnej rady Slovenskej republiky o správe majetku štátu, zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o mene a doplnení niektorých zákonov, zákona č. 431/2002 z. z. o účtovníctve a opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky zo 7. decembra 2022 č. MF/14522/2022-35, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnovy pre štátne rozpočtové organizácie, štátne príspevkové organizácie a štátne účelové fondy v znení neskorších predpisov a súvisiacich interných noriem. IP Žilina preukázateľným spôsobom oboznámil všetkých zamestnancov so zistenými nedostatkami a príčinami ich vzniku, ako aj možnými následkami v prípade ich opakovania. Zároveň na základe výsledkov kontroly IP Žilina prepracováva viaceré interné normy vrátane internej normy vzťahujúcej sa na prevádzku služobných automobilov a internej normy upravujúcej poskytovanie osobných ochranných pracovných prostriedkov, pracovného odevu a pracovnej obuvi a iných pomôcok.

V roku 2024 bola na IP Prešov vykonaná kontrola zo strany NIP na základe písomného poverenia vo veci dodržiavania vybraných ustanovení zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 311/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov a súvisiacich predpisov.

V hodnotenom období bola na IP Trnava vykonaná inšpekcia práce na dodržiavanie nárokov vyplývajúcich z platnej kolektívnej zmluvy a zo Zákona o inšpekcii práce č. 125/2006 Z. z. pracovníkmi IP Nitra. Kontrola bola zameraná na dodržiavanie

pracovnoprávných a mzdových predpisov upravujúcich štátnozamestnanecké vzťahy a pracovné pomery a na kontrolu predpisov upravujúcich zákaz nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania. Na základe doručeného protokolu boli dotknutí zamestnanci informovaní o výsledku kontroly a následne boli prijaté opatrenia na odstránenie nedostatkov. Kontroly zo strany NIP boli zamerané na dodržiavanie Metodiky pre výkon kontrol v zmysle zákona č. 462/2007 Z. z. a nadväzujúcich metodických usmernení a na kontrolu dodržiavania Metodiky pre vyšetrovanie udalostí inšpekciou práce a nadväzujúcich metodických usmernení.

Na NIP bola vykonaná kontrola MPSVR SR, ktorá bola zameraná na overenie a splnenie prijatých opatrení vyplývajúcich z predchádzajúcej kontroly a následné splnenie prijatých opatrení zo správy.

NIP a IP vykonávali v oblasti vnútornej kontroly základnú a administratívnu finančnú kontrolu. IP vykonávali internú kontrolu ako základnú finančnú kontrolu na účtovných dokladoch, kontroly pokladničnej hotovosti, kontroly správnosti vykázaných cestovných náhrad. Obsahom pravidelných kontrol vedúcich oddelení IP a hlavného inšpektora práce je kontrola dochádzky, kontrola plnenia pracovných úloh, kontrola dodržiavania pracovnej disciplíny, kontrola plnenia úloh z operatívnych porád a porád RIP, kontrola vybavovania korešpondencie, kontrola dodržiavania príkazov a pokynov RIP a kontrola inšpektorov práce pri výkone dozoru (vedúci oddelení IP). IP sa pri kontrolách v roku 2024 riadili plánom vnútornej kontrolnej činnosti, kde kontroly boli zamerané hlavne na oblasti dodržiavania metodiky č. 1 a č. 2, kontrolu dodržiavania lehôt pri šetrení podnetov, kontrolu vybavovania právnej agendy, dodržiavanie metodického usmernenia pre navrhovanie pokút inšpektormi práce, kontrolu vykazovania výkonov inšpektormi práce vo výkazoch IP pre nahrávanie do ISOP (Informačný systém ochrany práce), kontrolu požívania alkoholických nápojov a kontrolu evidencie a ochrany majetku.

Inštitút pre výskum práce a rodiny

V roku 2024 bol na projekte ZOPO - Zlepšenie ochrany práv obetí - posilnenie kapacít a postupov boja proti násiliu na ženách a domácejmu násiliu vykonaný vládny audit, ktorého cieľom bolo overenie PSP6. Kontrolu vykonal Úrad vládneho auditu s výsledkom bez zistení. Taktiež bola vykonaná finančná kontrola na mieste, ktorej cieľom bolo overiť súlad priebežných správ o projekte č. 7 až č. 9 (PSP7 až PSP9). Na základe Správy z finančnej kontroly na mieste vyhotovenej MIRRI SR, Sekciou Európskej územnej spolupráce, odborom grantov EHP a Nórska a Švajčiarskeho príspevku a oddelenia finančného riadenia bolo výsledkom, že Správca programu neidentifikoval žiadne zistenia a nedostatky.

V roku 2024 neboli vykonané žiadne kontroly v organizáciách:

**Inštitút pre pracovnú rehabilitáciu občanov so zdravotným postihnutím,
Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže,
Rehabilitačné stredisko pre zrakovo postihnutých,
Vzdelávacie stredisko MPSVR SR.**